7/7148

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.12.0.APK.0.07-211- /4384 .../07/2005
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 TEMMUZ 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :28.06.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-12365 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, Tekirdağ Milletvekili Enis TÜTÜNCÜ'ye ait 7/7148 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı
Tarım ve Köyişleri Bakanı Vekili

EKLER :
1- Görüş 7/7148 (4 sayfa)

7/7148

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Enis TÜTÜNCÜ**
Tekirdağ Milletvekili

Esas No : **7/7148**

Ülkemizde, hayvancılık alanında yapılacak tüm iyileştirmelere rağmen, önümüzdeki yıllarda et ihtiyacını karşılama konusunda ciddi sıkıntılar ile karşılaşacağı bilinmektedir. Et açığının 2010 yılında 97.4 bin ton, 2025 yılında ise, 327.1 bin ton olacağı tahmin edilmektedir. Bu tablo ortadayken 1990 ile 2003 yılları karşılaştırıldığında kesilen sığır ve dana sayısında yüzde 42.65, koyunda ise 62.33 azalma olduğu tespit edilmiştir.

Öte yandan kaçak hayvan ve et girişi ülkemiz hayvancılığı için ciddi bir tehdit haline gelmiştir.

Türkiye'nin hayvancılığın en büyük sorunlarından biride kaba yem ihtiyacıdır. Türkiye'nin en önemli kaba yem kaynağı bilindiği gibi meralar ve çayırlardır. 1940 yılında 44.2 milyon hektar olan çayır ve meralar, çarpık kentleşme ve uygulanan tarım politikaları nedeniyle 13.4 milyon hektara düşmüş durumdadır. Konuyla ilgili olarak,

SORU 1) 2002-2005 yılları arasında, sığır, dana ve koyun sayısındaki azalmanın boyutu nedir? Bu azalmayı telefi etmek için her hangi bir önlem düşünüyor musunuz?

CEVAP 1) 2002-2004 yılları arasında sığır ve dana sayısına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmektedir.

SIĞIR SAYISI

YILLAR	TOPLAM (Baş)	Bir önceki yıla göre değişim oranı %
2002	9.804.000	
2003	9.789.000	- 0.16
2004	10.047.910	+ 2.64

KOYUN SAYISI

YILLAR	TOPLAM (Baş)	Bir önceki yıla göre değişim oranı%
2002	24.474.000	
2003	24.689.000	+ 0.87
2004	25.235.055	+ 2.21

2002-2004 yılları arasında sığır, koyun sayılarımızda önemli bir azalma görülmemekte olup, 2005 yılı hayvan istatistik rakamları ise henüz mevcut değildir.

SORU 2) 2002-2005 yılları arasında ülkemizin, et ve et ürünleri ithalat ve ihracat miktarları ne olmuştur? Söz konusu ithalat ve ihracattın döviz cinsinden tutarı nedir?

CEVAP 2) Bakanlığımızca 2002-2005 yılları arasında et ithalatı (koyun, keçi ve sığır) için kontrol belgesi düzenlenmemiştir.

2003-2005 yılları arasında Bakanlığımız yetki alanına giren 16 GTİP'li domuz ürünlerinde 372 ton için kontrol belgesi düzenlendiği ve bu miktarın 60 tonunun fiili ithalatının gerçekleştiği tespit edilmiştir.

SORU 3) Ülkemize kaçak olarak sokulan hayvan sayısı ve kaçak et miktarı tahminen ne olmuştur? Ülke hayvancılığına büyük zarar veren söz konusu kaçakçılığın önlenmesi için almayı düşündüğünüz önlemler nelerdir?

CEVAP 3) 2002-2004 yılı itibari ile yurdumuza sınırlarımızdan yasal olmayan yollarla sokulmak istenilen 1127 adet büyükbaş, 151 adet küçükbaş, 17 adet tek tırnaklı hayvan ve 3934 kg et kaçak olarak yakalanmış olup, gerekli yasal işlemler yapılmıştır. Bakanlığımızca sınırlarımızdan kaçak hayvan ve hayvansal ürünlerin girişlerinin önlenmesine yönelik idari, istihbari ve güvenlik tedbirlerinin alınması için gerekli girişimler yapılmıştır. Bu bağlamda, Genel Kurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve Sınır İl Valiliklerimizle işbirliği halinde yapılan çalışmalar sonucu, kaçak hayvan hareketlerinin engellenmesinde olumlu gelişmeler sağlanmıştır.

Bakanlığımız Koordinasyonunda "Kaçakçılık Çalışma Grubu" komisyonu kurulmuş ve anılan komisyon ilgili tüm kuruluş temsilcilerinin katılımı ile iki toplantı gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda her kuruluş kendi görev alanına giren konularla ilgili canlı hayvan ve et kaçakçılığının önlenmesine yönelik çalışmaların titizlikle yürütülmesi hususunda kararlar alınmıştır. Bakanlığımız dışında diğer kuruluşlar da kendi teşkilatlarını uyarmışlar ve tedbirlerin sıkılaştırılması için çalışmalar başlatmışlardır.

Canlı hayvan ve et kaçakçılığının önlenmesi amacıyla mezbaha ve kombinalarda menşesiz, veteriner sağlık raporsuz, kupesiz ve pasaportsuz hayvanlar ile Ülkemiz menşeli olmayan kaçak hayvanların kesilip kesilmediği ile ilgili olarak bütün mezbaha ve kombinalarda ani denetim uygulaması yapılmıştır.

Bakanlığımızın yol kontrollerinde gerekli konularda (Menşe Şahadetnamesi, Veteriner Sağlık Raporu, Kulak Küpesi, Hayvan Pasaportu vs.) Jandarma ve Emniyet teşkilatlarına hizmet içi eğitimler düzenlenmiştir. Bakanlığımız İl ve İlçe Teşkilatları ile koordineli olarak Güvenlik Kuvvetleri ile ülke genelinde ortak yol kontrol uygulaması yapılmıştır . Ayrıca rutin olarak yapılan yol kontrolleri de artırılmıştır.

Kaçak hayvan ve hayvan maddeleri girişlerinin önlenebilmesi amacıyla, bu tür fiilleri işleyenlere suçun ağırlığı ile uyumlu olarak en üst seviyede cezalandırılması, kaçak hayvan ve hayvan maddelerini yakalayan ve yakalanmasında yardımcı olan şahıs ve görevlilerin ödüllendirilmesi ve hayvanlarını tanımlatmayanlara ceza getirilmesi amacıyla 3285 sayılı hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununda değişiklik yapılması ile ilgili tasarı hazırlanarak Başbakanlığa gönderilmiştir.

SORU 4) Türkiye'nin kaba yem ihtiyacı ve bunu karşılama oranımız nedir? Hükümetinizin uygulamakta olduğu politikaların da bir sonucu olan, çayır ve mera alanlarında yaşanan daralma Hayvancılığımızı hangi olumsuz boyutta etkilemektedir?

CEVAP 4) Hayvancılık ancak yem kaynaklarının elverdiği imkanlar dahilinde geliştirilme şansına sahip olan bir sektördür. Ülkemizde toplam hayvan varlığının (Büyük Baş Hayvan Birimi olarak, 1 BBHB = 500 kg. canlı ağırlık hesabıyla yaklaşık 8 milyon BBHB'dir.) ihtiyacı olan kaba yem miktarı yaklaşık 32 milyon ton kuru yonca eşdeğeri civarında olup, bu da yaklaşık 50 milyon ton civarında kaba yeme karşılık gelmektedir. Bunun yaklaşık 14 milyon tonu çayır-meralardan, 2.5 milyon tonu yem bitkileri üretiminden karşılanmakta, 23.5 milyon tonu da besin değeri olmayan veya çok az olan (sap, saman, anız ve fabrika artıkları gibi) kaba yemlerle sağlanmaya çalışılmakta olup, halihazırda 10 milyon ton civarında kaba yem açığının kapatılması için Bakanlığımız her türlü önlemi alma gayreti içerisindedir.

Bu anlamda, mevcut 4342 sayılı Mera Kanunu ile çayır ve meraların tespit, tahdit, tahsis ve ıslah edilmeleri ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir.

Diğer yandan, yem bitkileri ekilişlerinde son yıllarda önemli gelişmeler meydana gelmiştir. Halen ülkemizde yem bitkileri ekilişlerinin işlenen tarla arazisi içindeki oranı % 7,3 civarındadır.

Hayvancılığın geliştirilmesi için bu oranın % 20'lerin üzerine çıkartılması için Bakanlığımızca yem bitkileri üretiminin desteklemesi aksatılmadan uygulanmaktadır. Yıllar

itibariyle yem bitkisi ekiliş alanlarındaki artış oranlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmektedir.

YILLAR	Genel Yem Bitkileri Ekilisi (Ha)	Toplam Ekilebilir Alana Oranı (%)	Desteklenen Ekilişler (Ha)	Desteklenen Ekilirlerin Genel Yem Bit.Ekilişine Oranı (%)	Ödenen Destekleme Tutarı (Trilyon)
1981	952.370	5,2			
1999	1.102.613	6,2			-
2000	1.150.177	6,3	53.855	5	2,4
2001	1.151.575	6,4	127.513	11	17,4
2002	1.153.250	6,5	215.854	19	35,6
2003	1.219.900	6,8	269.875	22	62,3
2004	1.300.000 (Tahmini)	7,3	361.641	28	73,5

Not: Toplam ekilebilir tarım alanı 18 milyon ha. alınmıştır.

SORU 5) Et fiyatları ile yem fiyatları karşılaştırmasında giderek artan uçurumun, hayvan üreticilerinin lehine kapanması için ne tür önlemler öngörmektesiniz?

SORU 6) Hayvancılık konusunda geniş olanaklara sahip Türkiye'nin hayvansal üretiminde öncelikle kendi kendine yetebilmesi ve daha sonra ihracatçı konuma geçe bilmesi için nasıl bir program hazırlamaktasınız?

CEVAP 5-6) Hayvancılığımızın geliştirilmesi, desteklenmesi ve bunların sonucunda et ve süt üretimimizin artırılmasına yönelik olarak Bakanlığımızca aşağıdaki çalışmalar yapılmaktadır.

Hayvancılığımızın desteklenmesi ve özellikle süt sığırcılığının geliştirilmesi amacı ile 2000 yılında hazırlanıp uygulamaya konulan ve 5 yıl süre ile devam eden 2000/467 sayılı "Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkındaki" Bakanlar Kurulu kararı uygulaması 31.12.2004 tarihinde sona ermiştir. Söz konusu Kararnamenin kapsamı genişletilerek ve ödenen destekleme miktarları artırılarak yeni bir Hayvancılık Destekleme Kararnamesi yayımlanmıştır. 24 Şubat 2005 tarih ve 25737 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğü giren ve 2005-2010 yılları arasında 6 yıl süre ile uygulamada olacak, 2005/8503 sayılı "Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkındaki" Bakanlar Kurulu Kararı ile destekleme uygulamalarına devam edilmektedir. Bu Kararname kapsamında;

1-Yem Bitkileri Ekiliş Desteği 2- Gebe Düve Desteği 3- Buzağı Desteği 4-Süt Teşviki 5- Et Teşviki 6-Arıcılık Desteği 7-Hastalıktan Ari İşletme Desteği 8- Hayvan Gen Kaynaklarının Korunması Desteği 9-Su Ürünleri Desteği 10- Hayvan Kimlik Sisteminin Geliştirilmesi Desteği 11-Hastalıklarla Mücadele Desteği,12- Gıda Güvenliği Desteği 13- Suni Tohumlama Hizmet Desteği 14- Sabit Süt Sağım Ünitesi ve Soğutma Tankı Kurma Desteği' gibi konular yer almaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca süt üretimimizin artırılması süt fiyatlarının istikrara kavuşması ve Bakanlığımız, süt üretimindeki mevsimsel artışın piyasa şartlarında değerlendirilmesi ve üreticinin mağduriyetinin önlenmesi için sektörün temsilcilerini bir araya getirerek kısa orta ve uzun vade de yapılacak çalışmaları ve alınacak önlemleri belirlemiştir.

Kısa vadede:

Okul sütü projesinin başlatılması için gerekli girişimlerde bulunulması,

Hijyenik şartlarda süt üretimi ve tüketimin artırılması için reklam kampanyalarının düzenlenmesi,

Doğumların aynı döneme rast gelmemesi için suni tohumlama planlaması yapılması,

Orta ve Uzun vadede:

Teşvik sisteminin, süt üretim artışına ve azalışına göre değiştirilmesi,
Piyasa düzenlemeleri için tedbirler alınması,
Üretici örgütlenmesinin güçlendirilmesi.
Sektöre yönelik fmans imkanlarının AB ülkelerindeki çeşitlenmeye benzer olarak yapılandırılması kararlaştırılmıştır.

Tarımsal üretimin geliştirilmesi, verimliliğin, kalitenin artırılması ve üreticilerin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, 18.01.2005 tarihinde yayımlanan 2005/8378 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarımsal üretime yönelik düşük faizli yatırım ve işletme kredisi verilmektedir. Krediler yatırım amacı ile 5 yıl, işletme amacı ile 18 ay geri ödemeli olarak uygulanmaktadır. Yatırım ve işletme kredisi miktarı kişi başına azami 500.000 YTL' dir.

Hayvancılıkla ilgili olarak verilen kredilerin yasal cari faizlerine; Organik hayvan üreticiliği ve Damızlık süt sığırcılığında, % 60, Büyükbaş ve Küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde (sığır, manda, koyu, keçi) % 40, Su ürünleri yetiştiriciliğinde ise, % 30 sübvansiyon uygulanmaktadır.